
Prieskum hodnotenia online výučby na slovenských vysokých školách počas pandémie COVID-19 z pohľadu študentov

Survey of evaluation of online teaching at Slovak universities during the COVID-19 pandemic from the perspective of students

Pavol Jurík¹, Gregor Bilčík²

Abstrakt

Pandémia ochorenia COVID-19 spôsobovaného vírusom SARS-CoV-2 zasiahla do mnohých oblastí spoločenského života, vrátane sféry vzdelávania. Jednotlivé štáty vrátane Slovenska potom na základe odporúčaní Svetovej zdravotníckej organizácie prijali rozličné bezpečnostné opatrenia na zastavenie alebo spomalenie šírenia vírusu. V tomto článku sa zameriame výlučne na oblasť vysokoškolského vzdelávania na Slovensku v pandemickom období, ktoré sa v tom čase realizovalo dištančne s využitím rozličných e-learningových nástrojov. Prechod na vzdelávanie z domu bol medzi študentmi vnímaný rôzne a bolo možné sa stretnúť s pozitívnymi i negatívnymi reakciami. Výsledky prieskumu realizovaného so študentmi slovenských vysokých škôl si bližšie rozoberieme v tomto článku.

Kľúčové slová

COVID-19, dištančná výučba, e-learning, vysoké školstvo

Abstract

The pandemic of the disease COVID-19 caused by the SARS-CoV-2 virus has affected many areas of social life, including the sphere of education. Individual states, including Slovakia, then adopted various safety measures to stop or slow down the spread of the virus based on the recommendations of the World Health Organization. In this article, we will focus exclusively on the field of higher education in Slovakia during the pandemic period, which at that time was implemented in a distance form using various e-learning tools. The transition to education from home was perceived differently among students and it was possible to meet both positive and negative reactions. The results of the survey carried out with students of Slovak universities will be discussed in more detail in this article.

Key words

COVID-19, distance education, e-learning, higher education

JEL classification

I20, I21

1 Úvod

Rok 2020 sa niesol v znamení mnohých výziev. Azda najväčšou výzvou bolo zvládnutie pandémie ochorenia COVID-19, ktorá nečakaným spôsobom zasiahla do života miliónov až miliárd ľudí na celej planéte. Ako vieme, Svetové ekonomické fórum očakávalo príchod pandémie, keďže

¹ Ekonomická univerzita v Bratislave, Fakulta hospodárskej informatiky, Katedra aplikovanej informatiky, Dolnozemska cesta 1, 852 35 Bratislava, pavol.jurik@euba.sk.

² absolvent študijného programu Informačný manažment Ekonomickej univerzity v Bratislave, Dolnozemska cesta 1, 852 35 Bratislava, g.bilcik@gmail.com.

v októbri 2019 zorganizovalo udalosť nazvanú *Event 201*, ktorá predstavovala simuláciu príchodu globálnej pandémie koronavírusu. V rámci tejto simulácie účastníci diskutovali o rozličných opatreniach, ako sú tzv. lockdowny, rozostupy pri státi v radoch, umývanie rúk, nosenie rúšok, vakcíny a pod. Tieto opatrenia sa potom použili celosvetovo pri príchode skutočnej pandémie o niekoľko mesiacov neskôr. Viac o udalosti *Event 201* sa čitatelia môžu dozvedieť napr. z videa natočeného priamo Svetovým ekonomickým fórom, ktoré je zverejnené na sociálnej sieti YouTube v rámci ich oficiálneho videokanálu: <https://www.youtube.com/watch?v=0-FQbhkWYuY> (World Economic Forum, 2019).

Pandémia zasiahla mnohé oblasti nášho života, školstvo nevynímajúc. Školstvo čelilo otázke, ako zabezpečiť kontinuitu vzdelávania aj v čase, keď sa všetko zdalo byť neisté. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti bola na Ekonomickej univerzite v Bratislave vypracovaná diplomová práca nesúca názov *Prieskum online výučby na slovenských vysokých školách realizovanej počas pandémie COVID-19*. Túto prácu napísal Ing. Gregor Bilčík pod vedením Ing. Pavla Juríka, PhD. Naším cieľom bolo vykonať prieskum a zistiť, akými prostriedkami bola realizovaná online výučba na slovenských vysokých školách počas núteného prechodu na dištančné štúdium v rámci prevencie proti šíreniu COVID-19. V rámci prieskumu sme sa zamerali aj na celkové hodnotenie takéhoto spôsobu vzdelávania oproti tradičnému prezenčnému vzdelávaniu (t. j. vzdelávaniu v učebniach), a to nielen zo strany učiteľov, ale aj samotných študentov. V práci sme realizovali dva online dotazníkové prieskumy – prvý bol určený učiteľom a druhý bol určený študentom. V tomto článku sa zameriame iba na prieskum realizovaný so študentami.

2 Výsledky dotazníkového prieskumu

Dotazníkový prieskum určený študentom bol realizovaný v období od 19.2.2023 do 31.3.2023 a zúčastnilo sa ho celkovo 268 respondentov. Oslovení boli študenti zo 16 slovenských vysokých škôl (z každého kraja v rámci SR boli vybrané dve vysoké školy). Zastúpenie študentov z hľadiska toho, na ktorej vysokej škole študujú, bolo nasledovné (tab. 1).

Tab. 1: Údaje o tom, na ktorej vysokej škole študenti v prevažnej miere študovali počas online výučby

Názov vysokej školy	Absolútna početnosť	Relatívna početnosť
Ekonická univerzita v Bratislave	37	13,81%
Katolícka univerzita v Ružomberku	25	9,33%
Prešovská univerzita v Prešove	17	6,34%
Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre	7	2,61%
Technická univerzita vo Zvolene	14	5,22%
Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne	6	2,24%
Trnavská univerzita v Trnave	17	6,34%
Univerzita Komenského v Bratislave	53	19,78%
Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre	8	2,99%
Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	24	8,96%
Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach	14	5,22%
Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave	4	1,49%
Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach	22	8,21%
Súhrnný počet	268	100%

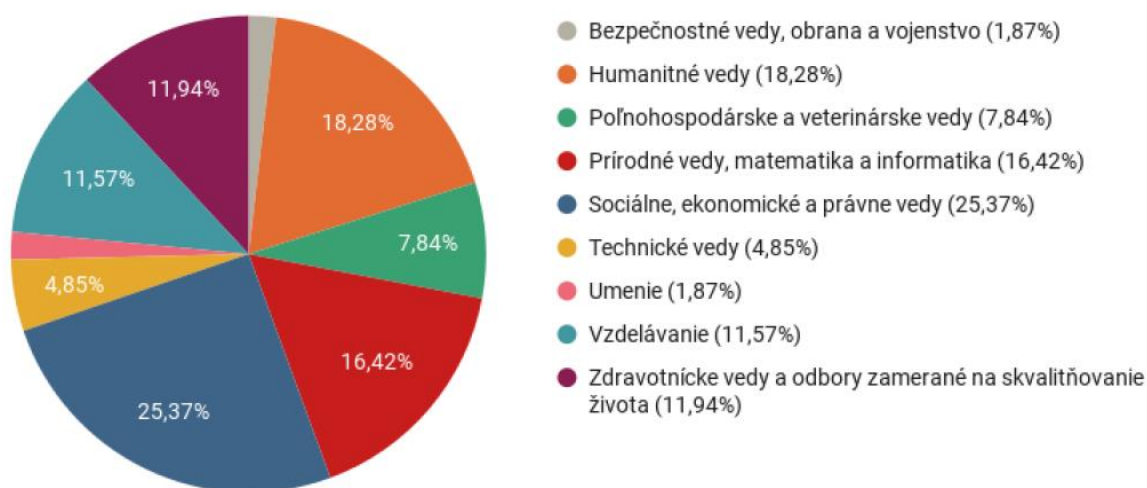
Zdroj: Vlastné spracovanie

V celej vzorke 268 respondentov bolo 250 študentov dennej formy štúdia, čo predstavovalo približne 93,28% respondentov a 18 študentov študovalo v rámci diaľkovej formy štúdia (t. j. približne 6,72% respondentov). Dotazník sme realizovali prostredníctvom nástroja Google Forms. Pri výbere a oslovení respondentov sme použili *metódu lavínového výberu* (technika snehovej gule). Tá vychádza z princípu, že sa osloví jedna osoba, a tá dotazník rozpošle ďalším osobám, ktoré kontaktovaná osoba pozná, a ktoré spadajú do kritérií respondenta pre daný prieskum. Tieto osoby prípadne vedú dotazník ďalej rozposielať. Odpovede sa teda ďalším rozposielaním „nabaľujú“ a efekt pripomína tvorbu snehovej gule. Zvykne sa používať, keď je potrebné získať respondentov zo skupín, ku ktorým máme ťažký prístup. V našom prípade to boli študenti iných, geograficky vzdialených vysokých škôl, s ktorými nemáme žiadne kontakty. Rozhodli sme sa osloviť *zoskupenia študentov* (napr. študentské spolky, kluby, parlamenty, záujmové krúžky a pod.), pretože sa v nich zvyknú zoskupovať študenti naprieč rôznymi študijnými odbormi z danej školy. S prosbou o rozposlanie dotazníka medzi členov sme ich oslovili buď e-mailom, alebo cez ich stránku na sociálnych sieťach. Osoba zodpovedná za komunikačné kanály z daného zoskupenia študentov následne odkaz na online dotazník posunula medzi svojich členov.

Zisťovali sme tiež štruktúru respondentov z hľadiska ich študijných odborov. Pritom sme použili klasifikáciu študijných odborov, ktorú uvádza Portál VŠ na svojej webovej stránke (Portál VŠ, 2023). Táto klasifikácia a zastúpenie študentov z prieskumu v jednotlivých jej kategóriách je zobrazená na obr. 1.

Obr. 1: Údaje o študijných odboroch respondentov podľa klasifikácie študijných odborov

Štruktúra respondentov (študentov) podľa skupín študijných odborov (%)

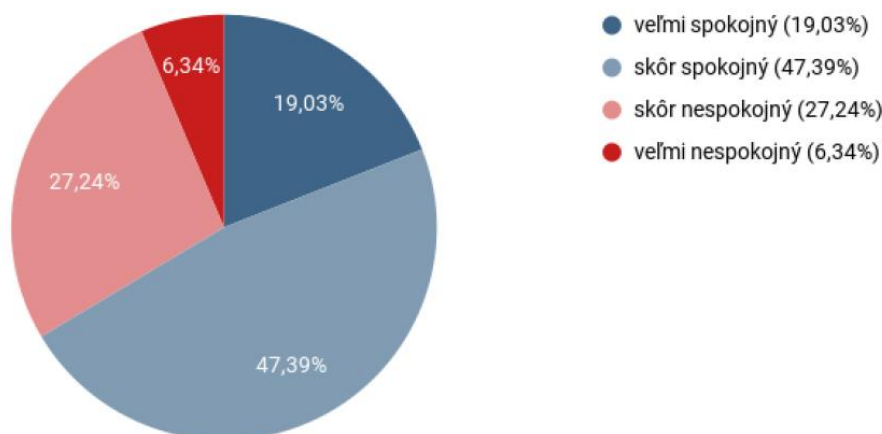
Zdroj: Vlastné spracovanie

Najskôr sme zisťovali celkovú spokojnosť študentov slovenských vysokých škôl s online výučbou počas pandémie. 19,03% respondentov bolo veľmi spokojných a 47,39% respondentov bolo skôr spokojných. Ak to zhráme, môžeme prehlásiť, že 66,42%, teda približne dve tretiny študentov bolo s prechodom na online výučbu viac spokojných ako nespokojných, a teda tento prechod vnímali viac-menej kladne. Veľmi nespokojných bolo len 6,34% respondentov a skôr nespokojných bolo 27,24%. Ak tieto dve čísla zhráme, môžeme prehlásiť, že približne každý tretí študent, ktorý sa do prieskumu zapojil, bol v prevažujúcej miere nespokojný s prechodom na online výučbu a približne dvaja z troch boli v prevažujúcej miere spokojní.

Prechod na online výučbu bol teda zo strany študentov na slovenských vysokých školách vnímaný viac-menej kladne. Vyššie uvedené čísla sú zobrazené na nasledujúcom grafe (obr. 2).

Obr. 2: Spokojnosť respondentov s online výučbou počas pandémie COVID-19

Celková spokojnosť študentov s online výučbou realizovanou počas pandémie COVID-19 (%)

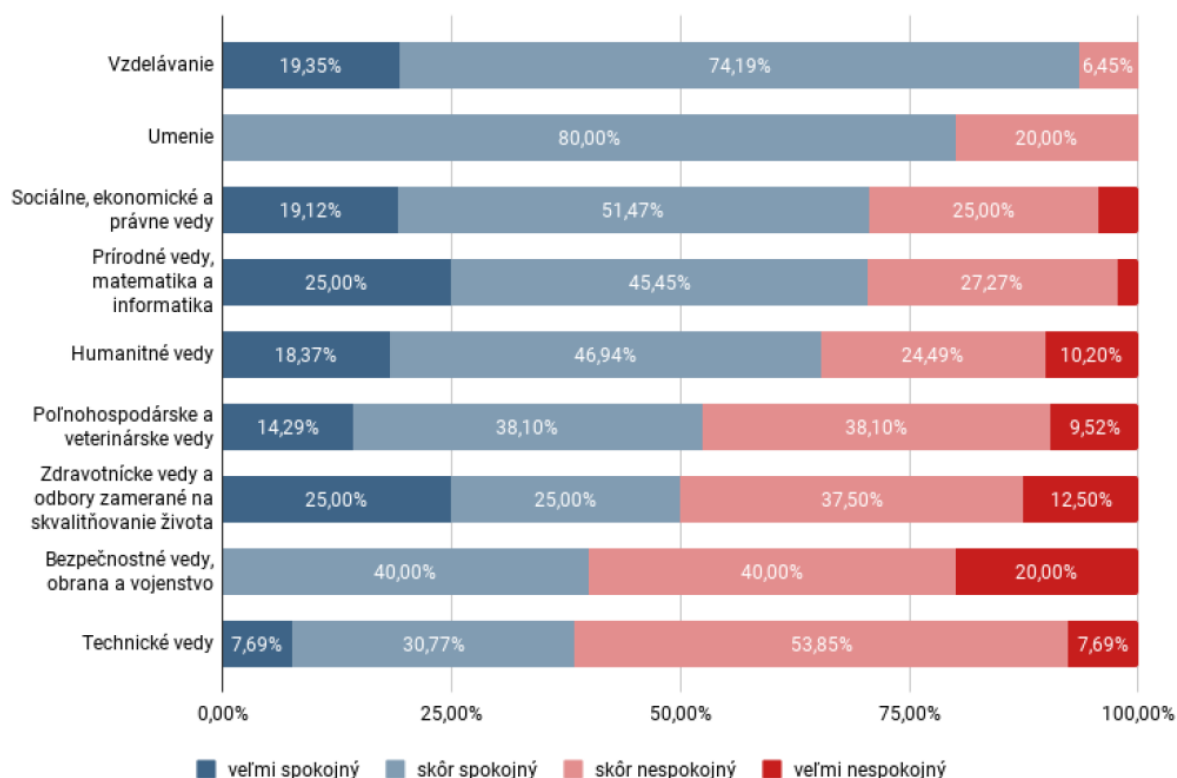
Zdroj: Vlastné spracovanie

Spokojnosť, resp. nespokojnosť sme vyhodnocovali aj na základe klasifikácie študijných odborov. Najväčšia spokojnosť s prechodom na online výučbu bola na vzdelávacích, čiže pedagogických smeroch – len 6,45% respondentov bolo nespokojných a zvyšní boli skôr spokojní (74,19%) alebo veľmi spokojní (19,35%). Vysoká spokojnosť bola tiež v oblasti umenia – 80% študentov bolo skôr spokojných oproti 20% študentov, ktorí boli skôr nespokojní. Najviac nespokojných bolo medzi študentmi technických smerov, a to viac ako polovica z nich, pričom veľmi nespokojných bolo približne 7,69% respondentov a skôr nespokojných bolo približne 53,85%, čo v súčte predstavuje 61,54%. Iba zvyšných 38,46% študentov v technických vedách bolo viac-menej spokojných.

Rozdiely vo vnímaní spokojnosti zo strany študentov rozličných študijných odborov sa dali očakávať. Zatiaľ čo niektoré študijné odbory (najmä technické vedy, zdravotnícke vedy, fyzika, chémia a pod.) si vyžadujú praktické manuálne preskúšavanie a nácvik určitých zručností a intenzívnejší priamy kontakt s pedagógom alebo so spolužiakmi, iné študijné odbory si z hľadiska svojho obsahu toto do takej miery nevyžadujú. Ide pritom najmä o humanitné alebo viac teoretické smery. Štruktúru spokojnosti, resp. nespokojnosti študentov slovenských vysokých škôl s online výučbou podľa ich príslušnosti ku klasifikácii študijných odborov, zistenú v našom prieskume, zobrazuje obr. 3.

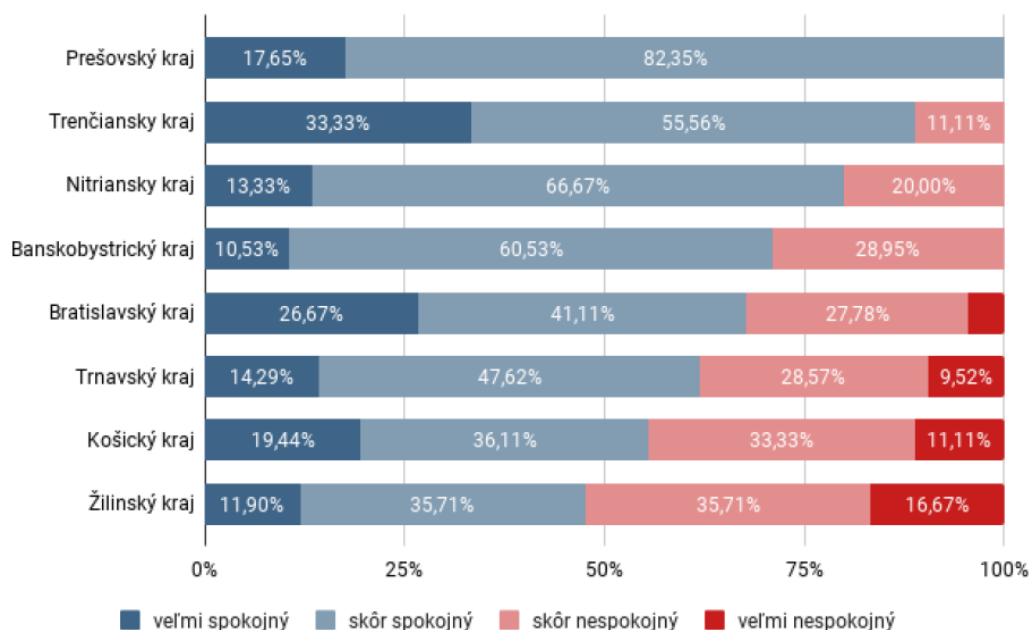
Na obr. 4 zasa vidno vyhodnotenie spokojnosti študentov s online výučbou z hľadiska ich príslušnosti k jednotlivým krajom v SR. Najvyššia miera spokojnosti bola medzi študentmi študujúcimi v Prešovskom kraji, kde ani jeden respondent nebol nespokojný. Vysoká miera spokojnosti však bola aj v Trenčianskom kraji, kde bolo nespokojných len približne 11,11% študentov. Najvyššia miera nespokojnosti bola medzi študentmi, ktorých škola sa nachádzala v Žilinskom kraji. Až 35,71% takýchto respondentov sa vyjadrilo, že boli skôr nespokojní a ďalších 16,67% bolo veľmi nespokojných, čo v súčte predstavuje 52,38% študentov, ktorí boli v prevažnej miere nespokojní. Zistili sme teda, že viac ako polovica oslovených študentov zo Žilinského kraja bola s prechodom na online výučbu nespokojná. Druhú najvyššiu mieru nespokojnosti sme zaznamenali v Košickom kraji.

Obr. 3: Vyhodnotenie spokojnosti študentov podľa klasifikácie skupín študijných odborov

Spokojnosť študentov s online výučbou realizovanou počas pandémie COVID-19 podľa skupín študijných odborov (%)

Zdroj: Vlastné spracovanie

Obr. 4: Vyhodnotenie spokojnosti študentov podľa príslušnosti ku krajom v rámci SR

Spokojnosť študentov s online výučbou realizovanou počas pandémie COVID-19 podľa krajov, v ktorých študujú (%)

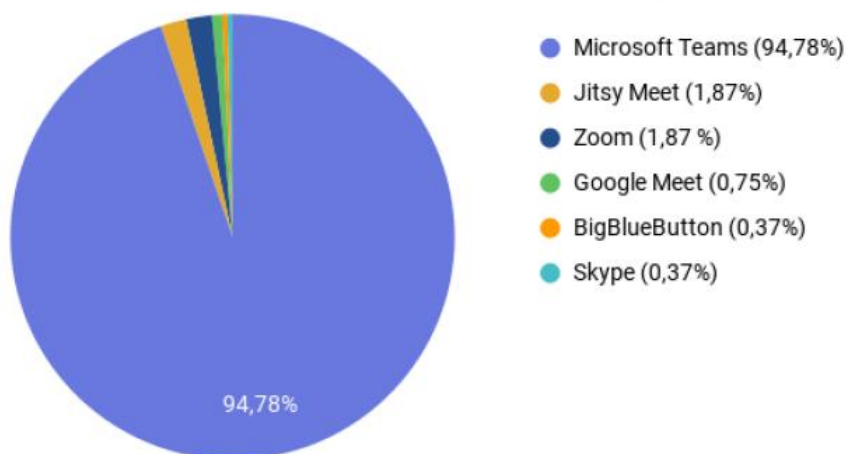
Zdroj: Vlastné spracovanie

V ďalšej otázke sme zisťovali, ktorý webkonferenčný alebo videokonferenčný systém bol pri výučbe najčastejšie používaný. Teoreticky sa mohlo stať, že rôzni vyučujúci, ktorí učili toho istého študenta, používali navzájom rôzne webkonferenčné alebo videokonferenčné systémy, hoci je to málo pravdepodobné, a preto sme túto otázku formulovali takto. Zo zozbieraných odpovedí jednoznačne vyplýva, že najpoužívanejším systémom u dopytovaných študentov bol Microsoft Teams. Táto odpoveď sa objavila až u 94,78% respondentov. Iné systémy ako napr. Jitsy Meet, Zoom, Google Meet, BigBlueButton či Skype, boli používané len v zanedbateľnom počte prípadov. Toto zistenie však nedokazuje automaticky, že Microsoft Teams je najlepší spomedzi podobných systémov. Je len najpoužívanejší. Výsledky odpovedí na vyššie uvedenú otázku sú zobrazené na obr. 5.

Obr. 5: Najpoužívanejší webkonferenčný alebo videokonferenčný systém na podporu vzdelávania

Najpoužívanejší web a video konferenčný softvér medzi učiteľmi z pohľadu študentov (%)

(Vyhodnotené z dotazníka určeného študentom)

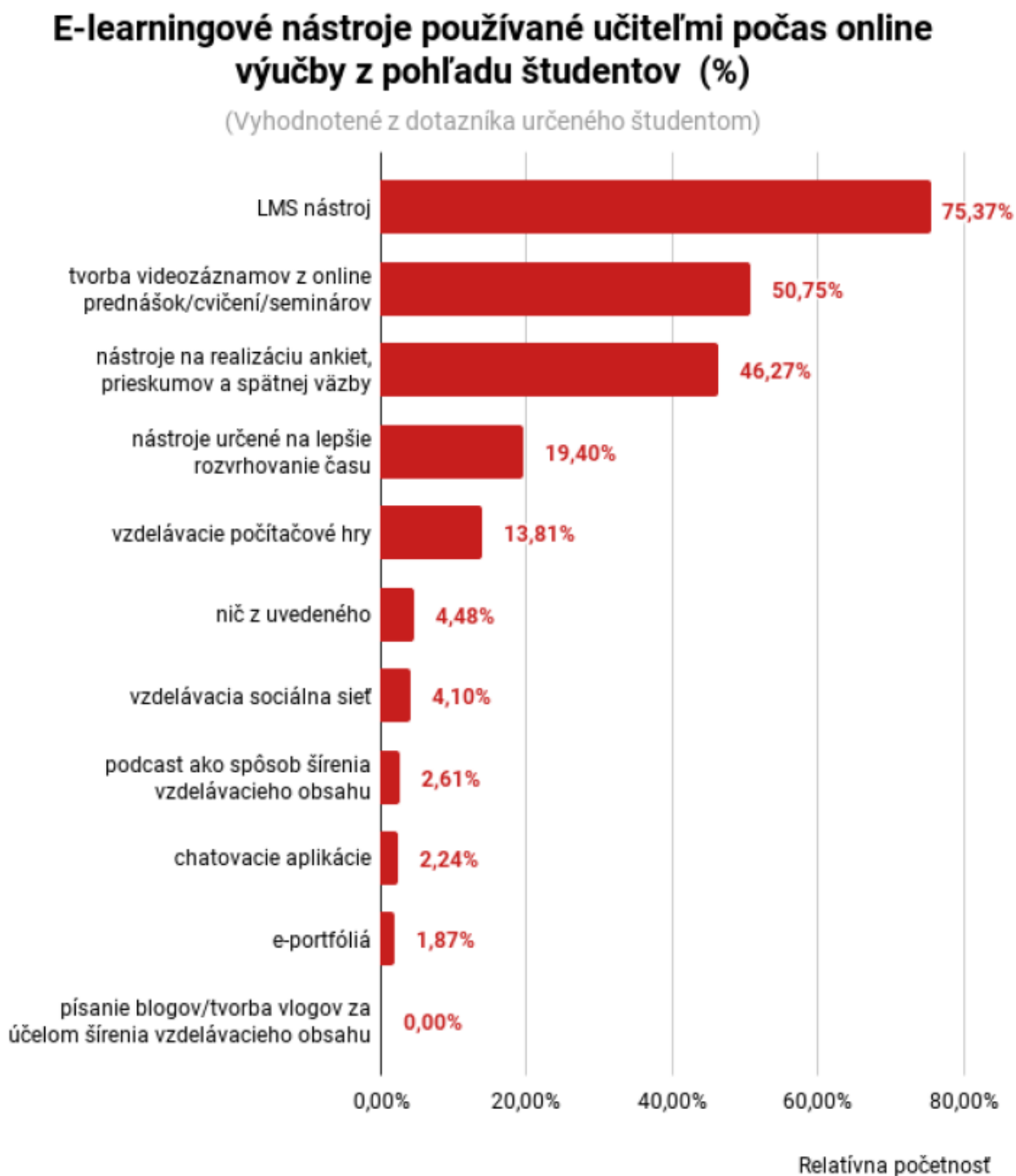

Zdroj: Vlastné spracovanie

Ďalej sme u študentov slovenských vysokých škôl zisťovali, aké ďalšie e-learningové nástroje (okrem videokonferenčného alebo webkonferenčného systému) boli pri ich výučbe využívané zo strany pedagógov. Z výsledkov vyplýva, že najčastejšie sa využívali nástroje typu LMS (Learning Management System) – vyjadriilo sa tak približne 75% študentov, ktorí sa zapojili do prieskumu. Ide o systémy na riadenie výučby, ktoré, ako uvádza Simonson, predstavujú „softvérové systémy navrhnuté tak, aby pomáhali v riadení kurzov určených pre študentov, a to najmä tým, že pomôžu vyučujúcim aj študentom s administráciou kurzu. Takéto systémy zvyčajne umožňujú sledovať progres jednotlivých študentov. Primárne sú určené na podporu dištančného vzdelávania, no často sa používajú aj na podporu výučby tvárou v tvár v triedach.“ (Simonson, 2007). Medzi najznámejšie systémy typu LMS s open-source licenciou patria Moodle, Claroline, Dacebo, Dokeos, eFront a iné. V dotazníku sme sa však na názov konkrétneho systému nepýtali. Zaujímalo nás iba typ nástroja. Ako sme zistili, do značnej miery sa využívali tiež videozáznamy z online prednášok, cvičení alebo seminárov a nástroje na realizáciu ankiet a zisťovania spätnej väzby, a to u približne polovice opýtaných. Pri klasifikácii e-learningových nástrojov sme vychádzali z článku *Stručný prehľad e-learningových*

nástrojov a možností ich používania predtým publikovaného v časopise PEDAGOGIKA.SK (Jurík, 2021). Výsledky zozbieraných odpovedí po ich sumarizácii sú zobrazené na obr. 6.

Obr. 6: E-learningové nástroje používané učiteľmi počas pandémie

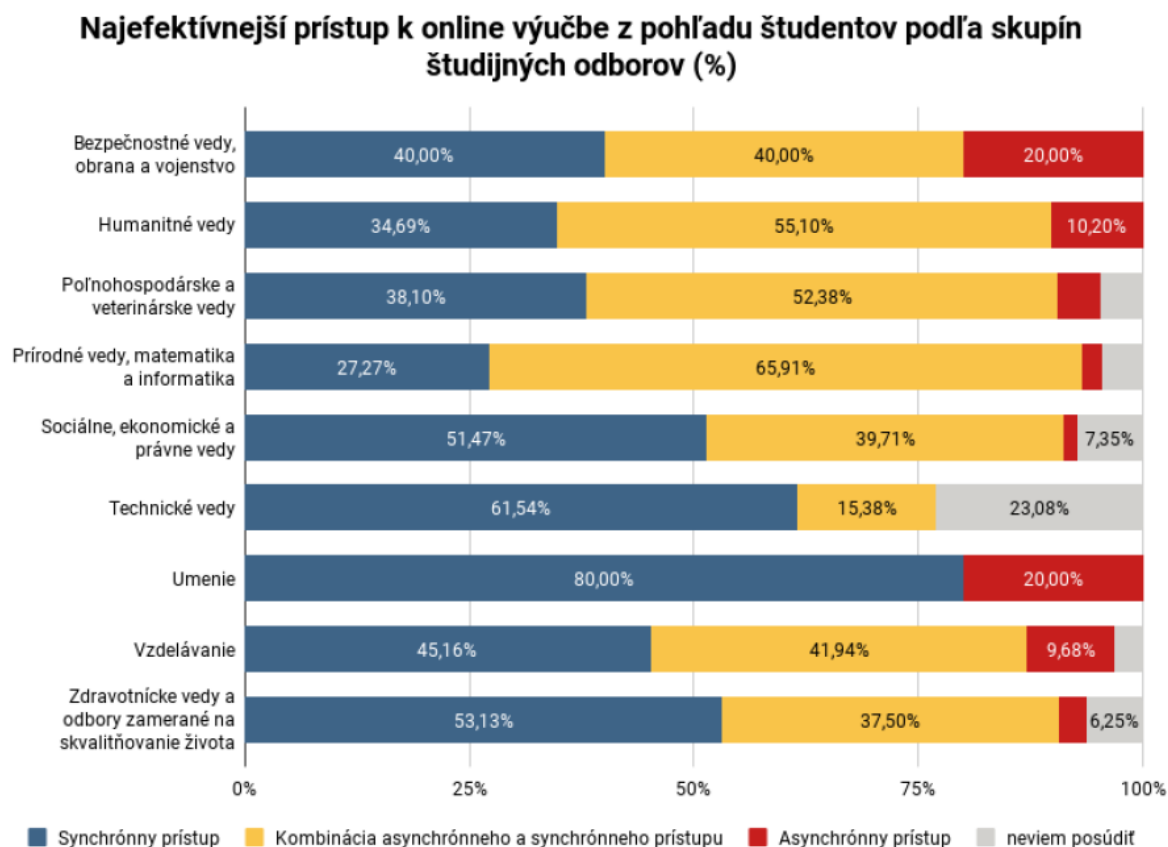

Zdroj: Vlastné spracovanie

V otázke č. 7 realizovaného prieskumu sme zisťovali, ktorý prístup k výučbe sa študentom javí ako najefektívnejší – *synchronný*, *asynchronný* alebo *kombinovaný*. Inými slovami, či si myslia, že je pri dištančnej výučbe efektívnejšie používanie *technológií*

synchronnej výučby, kedy sú študenti v kontakte s učiteľom v reálnom čase prostredníctvom elektronických prostriedkov, alebo cielenie na samoštúdium v podobe *asynchronného prístupu*, kedy dostávajú zadania alebo študijné materiály, ktoré si majú sami spracovávať, prípadne či je podľa nich najefektívnejšie používať *kombináciu oboch prístupov*. V nami realizovanom prieskume považovalo 45,90% študentov za najefektívnejší prístup *kombináciu synchronného a asynchronného prístupu*. *Synchronný prístup* považovalo za najefektívnejší 43,66% študentov a *asynchronný prístup* 5,22% študentov. Študenti mali k dispozícii aj možnosť odpovede *neviem posúdiť*, ktorú zvolilo 5,22% študentov. Keď sme túto otázku vyhodnotili aj podľa skupín študijných odborov, zistili sme, že *synchronný prístup* je považovaný za najefektívnejší predovšetkým z pohľadu študentov *umenia a technických vied*. V rámci skupiny *umenie* ho považuje za najefektívnejší 80% respondentov. Zo všetkých študentov *technických vied*, 61,54% považovalo za najefektívnejší *synchronný prístup* k online výučbe. Odpoveď *kombinácia asynchronného a synchronného prístupu* získala najvyšší podiel v rámci skupiny *prírodné vedy, matematika a informatika* (65,91%), no za najefektívnejší ho považuje tiež viac ako polovica študentov *humanitných vied* (55,10%) a *poľnohospodárskych a prírodných vied* (52,38%). Výsledky z pohľadu jednotlivých študijných odborov uvádzame na obr. 7.

Obr. 7: Synchronný, asynchronný alebo kombinovaný prístup

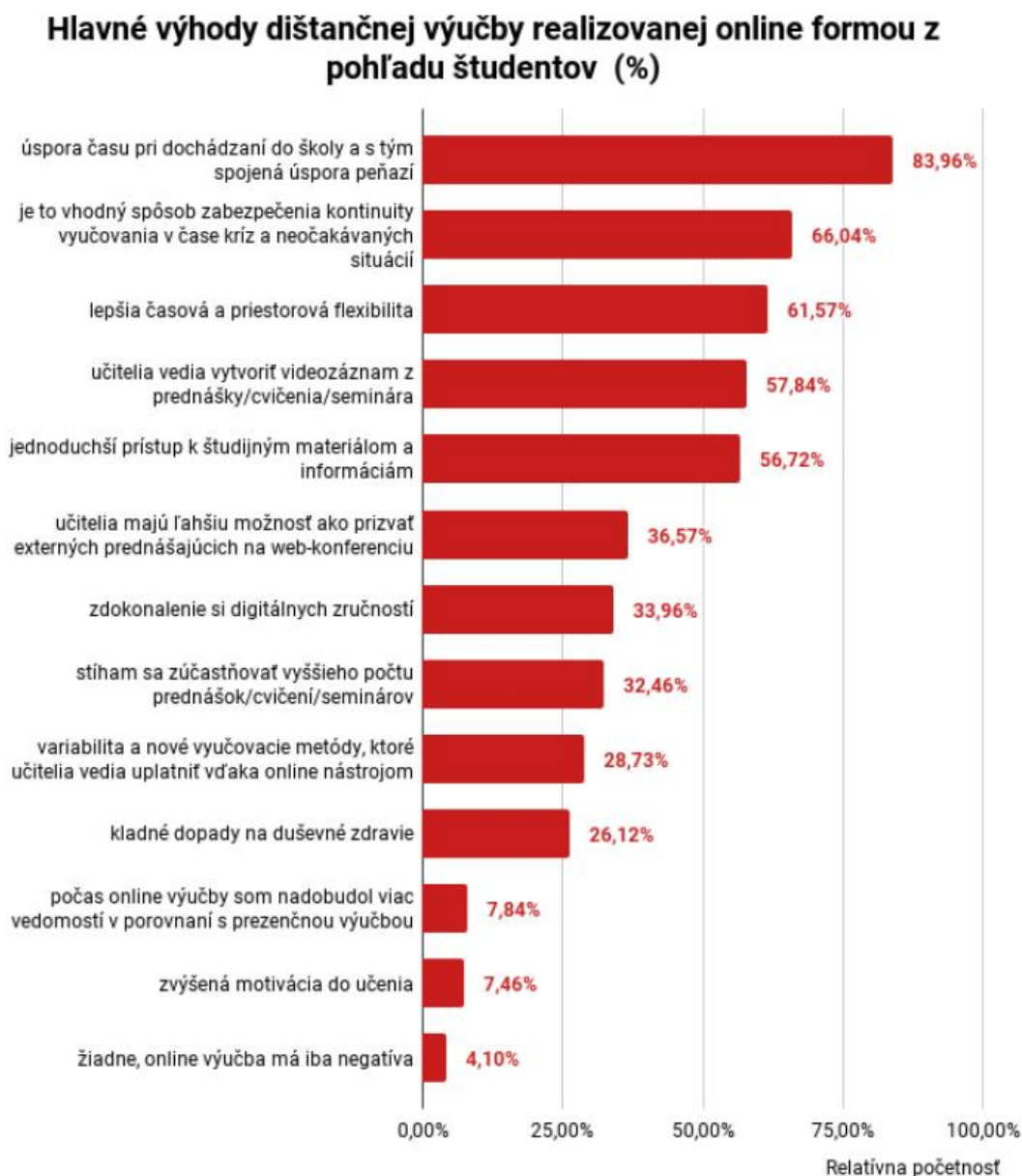

Zdroj: Vlastné spracovanie

Zaujímali sme sa tiež o to, čo študenti slovenských vysokých škôl považujú za hlavné výhody dištančnej výučby realizovanej online formou. Ako sme zistili, takmer 84% respondentov považuje za jednu z hlavných výhod úsporu času pri dochádzaní do školy a s tým spojenú úsporu peňazí. Táto odpoveď bola najpočetnejšia. Druhou najpočetnejšou bola

odpoveď „je to vhodný spôsob zabezpečenia kontinuity vyučovania v čase kríz a neočakávaných situácií“ (66,04%). Tretia najpočetnejšia odpoveď bola „lepšia časová a priestorová flexibilita“ (61,57%). Viac ako polovica študentov ako jednu z hlavných výhod určila odpoveď „učitelia vedia vytvoriť videozáznam z prednášok, cvičení alebo seminárov“ (57,84%) a „jednoduchší prístup k študijným materiálom a informáciám“ (56,72%). Do popredia tiež dávame odpoveď „stíham sa zúčastňovať vyššieho počtu prednášok, cvičení, resp. seminárov“. Danú možnosť medzi hlavné výhody zaradilo 32,46% študentov, z čoho vyplýva, že istej časti študentskej obce online výučba umožnila zúčastňovať sa vyššieho počtu vyučovacích jednotiek, čo v konečnom dôsledku vnímali pozitívne. Najnižšiu početnosť mala odpoveď „žiadne, online výučba má iba negatíva“ (4,10%). Malú podporu tiež získala možnosť „zvýšená motivácia do učenia“ (7,46%), ako aj odpoveď „počas online výučby som nadobudol viac vedomostí v porovnaní s prezenčnou výučbou“ (7,8%). Výsledky odpovedí na predmetnú otázku zobrazujeme v grafe na obr. 8.

Obr. 8: Hlavné výhody dištančnej výučby realizovanej online formou z pohľadu študentov

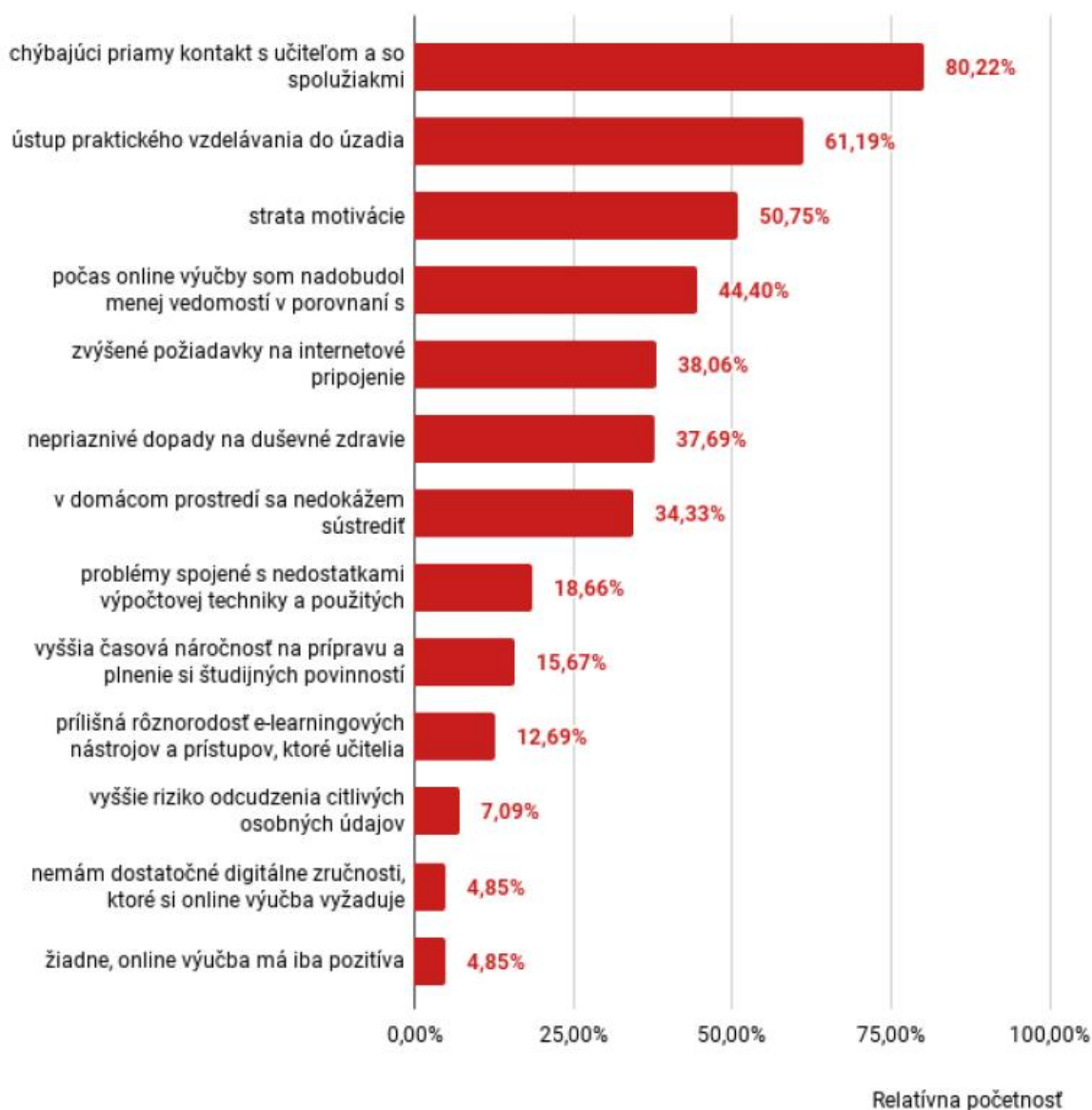

Zdroj: Vlastné spracovanie

Najpočetnejšou nevýhodou dištančného online štúdia bol podľa nášho dotazníka *chýbajúci priamy kontakt s učiteľom a so spolužiakmi*, ktorý ako nevýhodu vníma 80,22% študentov. Veľká časť študentov za nevýhodu považovala tiež *ústup praktického vzdelávania do úzadia* (61,19%), ako aj *stratu motivácie* (50,75%). Zvyšné možnosti odpovedí zvolila menej ako polovica respondentov. Do pozornosti však dávame štvrtú najpočetnejšiu odpoveď „*počas online výučby som nadobudol menej vedomostí v porovnaní s prezenčnou*“, ktorú nám uviedlo až 44,40% študentov. Alarmujúce je aj zistenie, že približne jedna tretina respondentov vnímala počas online výučby *nepriaznivé dopady na duševné zdravie* (34,33%). V dolnej časti rebríčka sa nachádza odpoveď „*žiadne, online výučba má iba pozitíva*“ a odpoveď „*nemám dostatočné digitálne zručnosti, ktoré si online výučba vyžaduje*“. Obe odpovede uviedlo 4,85% respondentov. Uvedené výsledky sú zobrazené v grafe na obr. 9.

Obr. 9: Hlavné nevýhody dištančnej výučby realizovanej online formou z pohľadu študentov

Hlavné nevýhody dištančnej výučby realizovanej online formou z pohľadu študentov (%)

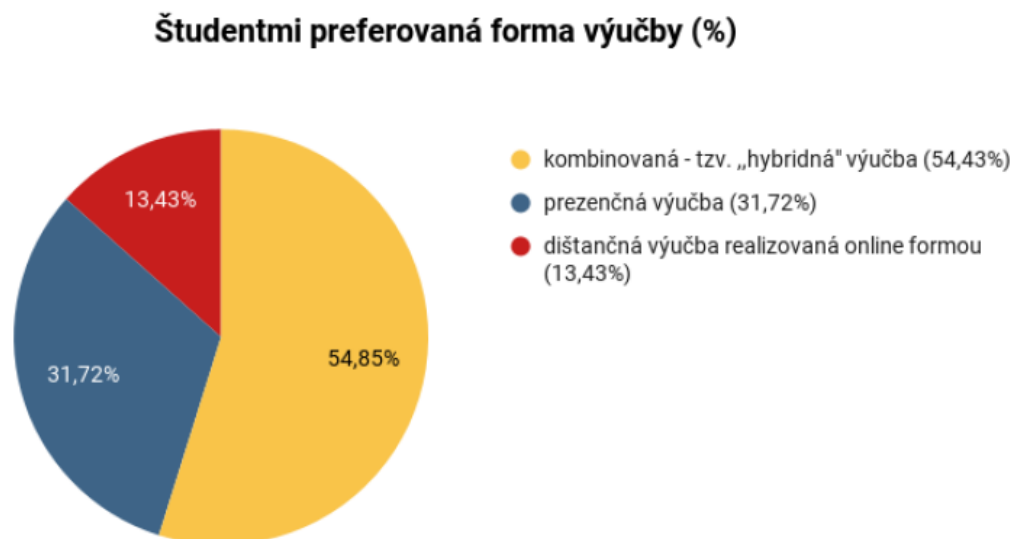

Zdroj: Vlastné spracovanie

Zisťovali sme tiež, či študenti slovenských vysokých škôl po skúsenostiach nadobudnutých počas pandémie ochorenia COVID-19 preferujú *výučbu prezenčným spôsobom, dištančnú výučbu realizovanú online formou alebo výučbu kombinujúcu oba tieto spôsoby*. Podľa nášho prieskumu väčšina študentov preferuje *kombinovanú – tzv. „hybridnú“ výučbu*. Tak sa vyjadrilo 54,85% študentov z celej vzorky. *Prezenčnú výučbu podľa nášho prieskumu preferuje 31,72% a dištančnú výučbu realizovanú online formou preferuje 13,43% študentov*. Tieto čísla uvádzame v grafe na obr. 10. Efektívnym spôsobom realizácie kombinovanej formy výučby na vysokých školách môže byť napr. uskutočňovanie prednášok dištančnou online formou a cvičení zasa prezenčnou formou priamo v učebniach. Prednášky si zvyčajne nevyžadujú praktickú prácu študentov a ide skôr o výklad teoretických poznatkov, čoho sa študenti vo väčšine prípadov bez problémov môžu zúčastniť aj dištančne a splní to rovnaký účel. Ide v prevažnej miere o jednosmerný prenos informácií od pedagóga smerom k študentom. Cvičenia, resp. semináre si však spravidla vyžadujú praktickú prácu študentov a zvýšenú mieru komunikácie s pedagógom ako aj medzi sebou – ak vykonávajú tímovú prácu v skupinkách. Z tohto dôvodu je podľa nás lepšie cvičenia, resp. semináre realizovať prezenčne v učebniach.

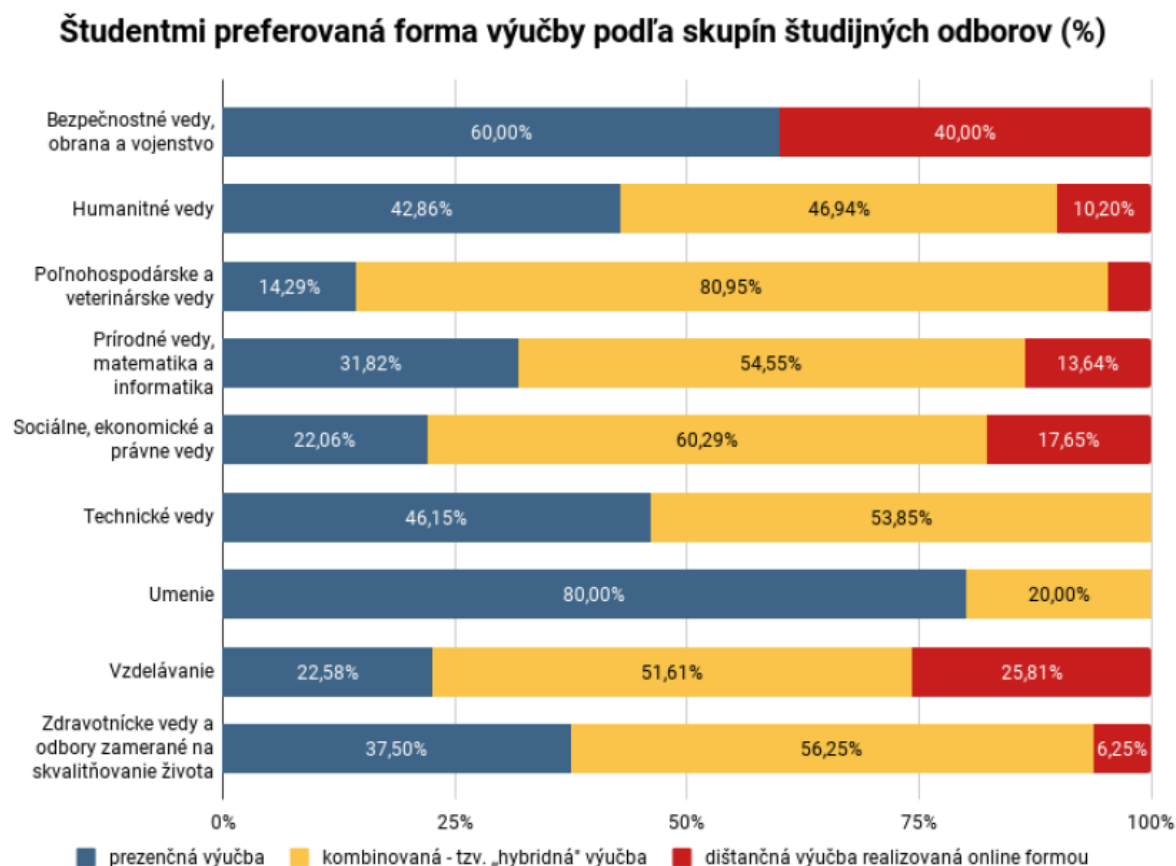
Zaujímalo nás však aj vyhodnotenie preferencií jednotlivých typov výučby medzi študentmi podľa skupín študijných odborov, ktoré vizuálne prezentujeme na obr. 11. Výlučne *dištančná výučba realizovaná online formou* nezískala v žiadnej skupine väčšinu, no najviac bola preferovaná u respondentov z *bezpečnostných vied, obrany a vojenstva*. V rámci tejto skupiny ju preferovalo 40% študentov. *Prezenčná výučba* bola najviac preferovaná medzi študentami z oblasti *umenia*. V tejto skupine ju preferovalo 80% študentov. *Kombinovaná výučba*, ktorá v rámci celkovej vzorky vyšla ako najpreferovanejšia, bola populárna predovšetkým u študentov *poľnohospodárskych a veterinárskych vied*. Z tejto skupiny študijných odborov ju preferovalo 80,95% študentov.

Obr. 10: Preferencia prezenčnej, dištančnej alebo kombinovanej výučby z pohľadu študentov

Zdroj: Vlastné spracovanie

Obr. 11: Preferencia prezenčnej, dištančnej alebo kombinovanej výučby z pohľadu študentov v rozdelení podľa skupín študijných odborov

Zdroj: Vlastné spracovanie

3 Záver

Medzi kľúčové zistenia z vykonaného dotazníkového prieskumu môžeme zaradiť najmä nasledujúce:

- Prieskum medzi študentami slovenských vysokých škôl potvrdil dominanciu používania e-learningového nástroja **Microsoft Teams** oproti iným videokonferenčným alebo webkonferenčným systémom, a to na úrovni približne 95%.
- **Približne dve tretiny respondentov vyjadrili spokojnosť s online výučbou** (odpovede *skôr spokojný* a *veľmi spokojný* dosiahli v súčte 66,42%). **Približne jedna tretina, naopak, vyjadrila nespokojnosť** (odpovede *skôr nespokojný* a *veľmi nespokojný* vyjadrilo 33,58% študentov).
- Najviac študentov (83,96%) považovalo za **hlavnú výhodu online výučby úsporu času pri dochádzaní do školy a s tým spojenú úsporu peňazí**. Druhá najpočetnejšia odpoveď bola: „je to vhodný spôsob na zabezpečenie kontinuity vyučovania v čase kríz a neočakávaných situácií“ – 66,04% respondentov.
- Až 80,22% študentov považovalo za **hlavnú nevýhodu online výučby chýbajúci priamy kontakt s učiteľom a so spolužiakmi**.

-
- **Viac ako polovica študentov preferuje kombinovanú – tzv. „hybridnú“ výučbu (54,55%)** oproti čisto prezenčnej výučbe a čisto dištančnej výučbe realizovanej online formou.

Literatúra

- [1] Bilčík, G. (2023). *Prieskum online výučby na slovenských vysokých školách realizovanej počas pandémie COVID-19*. Diplomová práca, FHI EU v Bratislave.
- [2] Jurík, P. (2021). Stručný prehľad e-learningových nástrojov a možností ich používania. *PEDAGOGIKA.SK*, (2), 68-84.
- [3] Portál VŠ. (2023). *Študijné programy rozdelené podľa odborov*. PortalVS.sk. <https://www.portalvs.sk/sk/>.
- [4] Simonson, M. (2007). Course Management Systems. *Quarterly Review of Distance Education*, 8(1), 7–9.
- [5] World Economic Forum. (2019). *We ran a massive viral pandemic simulation. Here's what we learned about managing Coronavirus*. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=0-FQbhkWYuY>.